

Analyse | kraka

26. september 2022

Den finanspolitiske effekt af klimatiltag 2019-2022

Af *Ulrik Beck, Niels Storm Knigge, Andreas Lund Jørgensen og Anders Gotfredsen*

Folketinget har i S-regeringens tid (2019-2022) indgået en række grønne aftaler. Denne analyse opgør de finanspolitiske konsekvenser af aftalerne. Samlet har aftalerne medført en gennemsnitlig finanspolitisk udgift på 7,1 mia. kr. årligt fra 2020 til 2030. Aftalerne har også bidraget med en reduktion i udledningerne af drivhusgasser på ca. 14 mio. ton i 2030.

- Siden S-regeringens tiltrædelse i 2019 har Folketinget indgået en række grønne aftaler, der bl.a. reducerer Danmarks CO₂-udledninger i 2030 med ca. 14 mio. ton.
- Aftalerne har medført udgifter for de offentlige budgetter på 7,1 mia. kr. i gennemsnit hvert år fra 2020 til 2030.
- Ikke alle tiltag reducerer CO₂-udledningerne, og en del CO₂-reduktioner opnås ved hjælp af afgifter, som bidrager med et provenu til det offentlige, i modsætning til tilskud, støtte og kompensationsordninger, der er en udgift for det offentlige.
- Tiltag, der reducerer CO₂-udledningen, udgør tilsammen en nettoudgift for de offentlige budgetter på 4 mia. kr. om året i gennemsnit fra 2020 til 2030.
- Danmarks erhverv er modtager af mindst 2,6 mia. kr. årligt fra 2020 til 2030. For de tiltag, der reducerer CO₂-udledningen, har det offentlige haft en nettoudgift til erhvervslivet på mindst 1,3 mia. kr. årligt fra 2020 til 2030.

Kontakt

Cheføkonom
Ulrik Beck
Tlf. 3140 8705
E-mail <mailto:urb@kraka.dk>

Seniorøkonom
Niels Storm Knigge
Tlf. 4076 7623
E-mail nsk@kraka.dk

Deloitte

Kraka er finansieret af Realdania, Deloitte og en række øvrige bidragsydere. Se kraka.dk

1. Sammenfatning

Klimaaftaler har reduceret ca. 14 mio. ton CO₂ siden 2019

Siden S-regeringens tiltrædelse i 2019 har Folketinget indgået en række "grønne aftaler", som har haft betydning for den danske klimapolitik. Aftalerne har bl.a. bragt Danmark tættere på målet om en 70 pct. reduktion af udledningerne i 2030, sammenlignet med udledningerne i 1990. I alt har aftalerne således reduceret ca. 14 mio. ton CO₂ i 2030. Men der udestår fortsat en reduktion på 5,4 mio. ton for at nå 2030-målet.

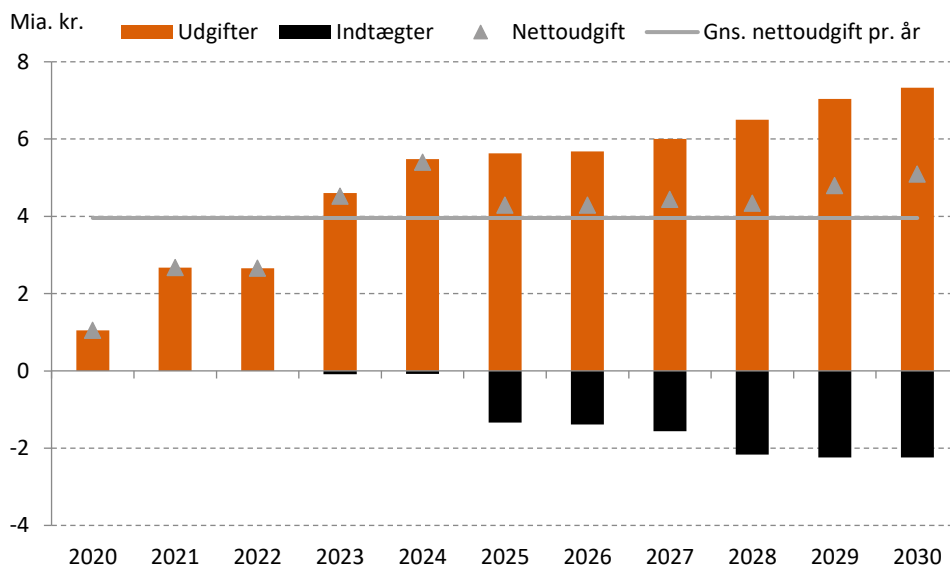
Forskellige finanspolitiske konsekvenser af tiltag

Reduktionerne i aftalerne er opnået med forskellige politiske værktøjer, herunder tilskud, regelregulering og afgifter. Valget af politisk instrument har betydning for de offentlige finanser. Fx vil en tilskudsordning til energirenoveringer eller klimavenlige produktionsteknologier medføre en udgift for statskassen. Omvendt vil en afgift på udledninger af drivhusgasser give en indtægt. Regulering – fx ændring af kravene til, hvilke typer affald affaldsværkerne må brænde af – kan gennemføres uden effekter for de offentlige budgetter.

Grønne aftaler giver nettoudgift på 4 mia. om året

Alle tre typer af værktøjer har været brugt i de grønne aftaler, der er indgået. Denne analyse beregner konsekvenserne for de offentlige budgetter af de tiltag i de grønne aftaler, som bidrager til at reducere CO₂-udledningerne frem mod 2030. Tiltagene udgør tilsammen en nettoudgift for de offentlige budgetter på 4 mia. kr. om året i gennemsnit fra 2020 til 2030, jf. figur 1.

Figur 1 Indtægter og udgifter ved CO₂-reducerende tiltag i klimaaftaler 2019-2022

Anm.: Figuren angiver udgifter og indtægter ved de tiltag i grønne aftaler indgået i S-regeringens levetid, som vurderes at give CO₂-reduktioner i 2030.

Kilde: Kraka på baggrund af regeringens fremlagte dokumentation i forbindelse med aftalerne samt egne vurderinger.

Indtægter stammer fra grønne afgifter

Indtægterne kommer fra de aftaler, hvor nye eller højere afgifter har givet CO₂-reduktioner samt et provenu til statskassen. Det drejer sig særligt om CO₂-afgiften på industrien (grøn skattereform) samt en kørselsafgift på lastbiler.

Udgifter der reducerer CO₂ medregnes

Beregningen af udgifterne er foretaget ved en gennemgang af udgiftsposterne i alle de grønne aftaler. Udgiftsposterne er medtaget i beregningen, hvis der er konkrete CO₂-reduktioner forbundet med udgiftsposterne. Fx er udgifter til forskning og udvikling ikke indregnet i denne opgørelse. Desuden er kompensationsordninger indført i forbindelse med CO₂-reducerende afgifter medregnet.

Analysen er behæftet med usikkerhed

Opgørelsen er behæftet med en vis usikkerhed, da den beror på en række konkrete vurderinger af tiltagens art og virkningsmåde. En detaljeret gennemgang af metoden bag denne analyse kan findes i metodebilaget.

Samfundsøkonomiske effekter udelades

Vi ser kun på, hvordan aftalerne har påvirket de offentlige budgetter. CO₂-reduktioner har imidlertid betydelige samfundsøkonomiske konsekvenser, som denne analyse ikke belyser. Øget regulering kan fx påføre erhvervslivet forøgede omkostninger, mens reduktioner af drivhusgasser og andre afledte miljøeffekter omvendt kan give en samfundsøkonomisk gevinst.

2. Effekt på offentlige finanser af grønne aftaler 2019-2022

Vi ser på aftaler med reduktioner i 2030

Analysen omhandler den finanspolitiske effekt af 11 grønne aftaler, som er indgået i den nuværende regeringsperiode fra 2019-2022. De grønne aftaler omfatter de politiske aftaler indgået i den nuværende regerings tid (2019-2022), som giver CO₂-reduktioner ifølge Energistyrelsens seneste klimafremskrivning (Klimafremskrivning 22). Dog er listen opdateret med de aftaler, som er indgået, siden klimafremskrivningen blev offentliggjort.¹

Visse aftaler og tiltag er udeladt

For at få et mere retvisende skøn for, hvilke aftalers finansiering der med en vis sandsynlighed kunne have været brugt på andre formål, er visse aftaler, som ofte benævnes som grønne aftaler, helt eller delvist udeladt af analysen. Det drejer sig bl.a. om "Grøn boligaf-tale", hvor den primære finansiering kommer fra en fremrykning af midler fra Landsbyggefonden. Desuden er det fra landbrugsaftalen kun de udgifter, der ikke relaterer sig til EU's landbrugspolitik, der er medregnet. Den del af landbrugsaftalens finansiering, som kommer fra reformen af EU's landbrugsstøtte, er ikke medregnet, da disse midler ikke kan siges at indgå i det finanspolitiske råderum. Fra finanslovene er desuden kun medregnet nye tiltag, som er medregnet i regeringens klimaprogram. Se metodebilaget for en komplet beskrivelse af, hvad der er talt med, og hvad der ikke er talt med. De resterende grønne aftalers udgifter i perioden 2020 til 2030 er illustreret i figur 2.

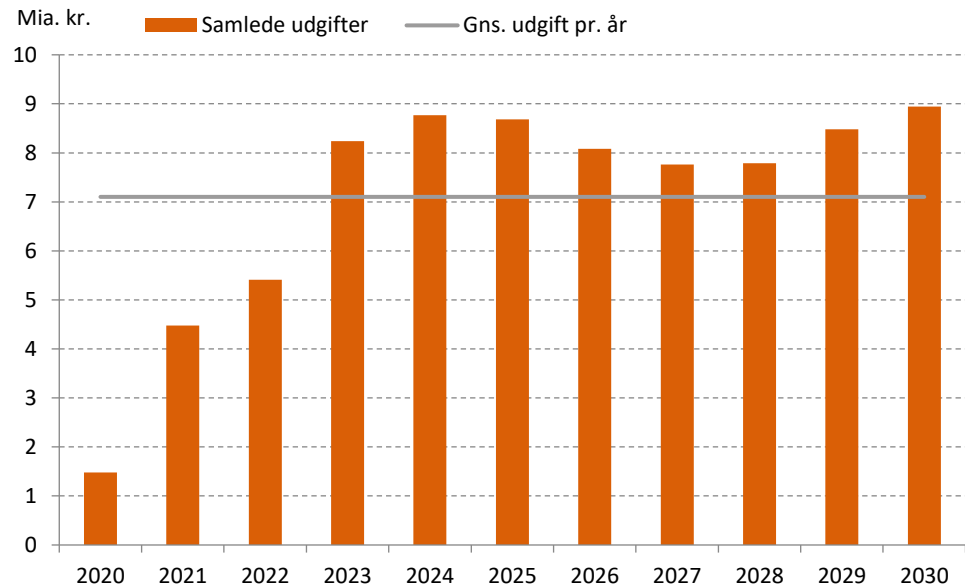
Aftaler dækker over mange forskellige tiltag

Aftalerne har tilvejebragt en reduktion af udledningerne af drivhusgasser i 2030 på ca. 14 mio. ton CO₂e i 2030.² Reduktionerne er opnået med en blanding af tiltag, der har krævet offentlig finansiering, herunder teknologistøtte, afgiftslettelser og kompensation og støtte til håndtering af CO₂-afgifter. CO₂-reduktioner har ikke været aftalernes eneste resultat. Aftalerne indeholder også tiltag, der medfører offentlige udgifter til bl.a. forskning og udvikling af nye grønne teknologier, analysearbejde og andre miljøindsatser.

¹ Det drejer sig om Finanslov 2022, Grøn skattereform (2022) og aftale om grøn strøm og varme (2022).

² CO₂e er et udtryk for CO₂-ækvivalenter, hvor forskellige drivhusgasser er omregnet til deres effekt målt i CO₂. I resten af notatet bruger vi CO₂ som udtryk for CO₂e. De 5,4 mio. ton er beregnet ved at trække reduktioner forbundet med aftaler indgået i 2022 fra Energistyrelsens seneste opgørelse fra Klimastatus- og Fremskrivning 2022.

Figur 2 Samlede udgifter 2020-2030 i grønne aftaler indgået 2019-2022

Anm.: Figuren angiver finanspolitiske udgifter ved alle tiltag i grønne aftaler indgået i S-regeringens levetid.
 Kilde: Kraka på baggrund af regeringens fremlagte dokumentation i forbindelse med aftalerne samt egne vurderinger.

Tiltagene retter sig mod flere dele af samfundet

Konkret retter tiltagene sig mod flere dele af samfundet, herunder:

- Erhvervslivet i form af bl.a. støtteordninger, puljer, afgiftslettelser, kompensation for CO₂-afgifter og udtagning af landbrugsjord.
- Borgere i form af bl.a. støtteordninger, puljer og afgiftslettelser.
- Det offentlige selv i form af midler til analyser, tilrettelægning af udbud af vedvarende energi, administrationsomkostninger m.v.

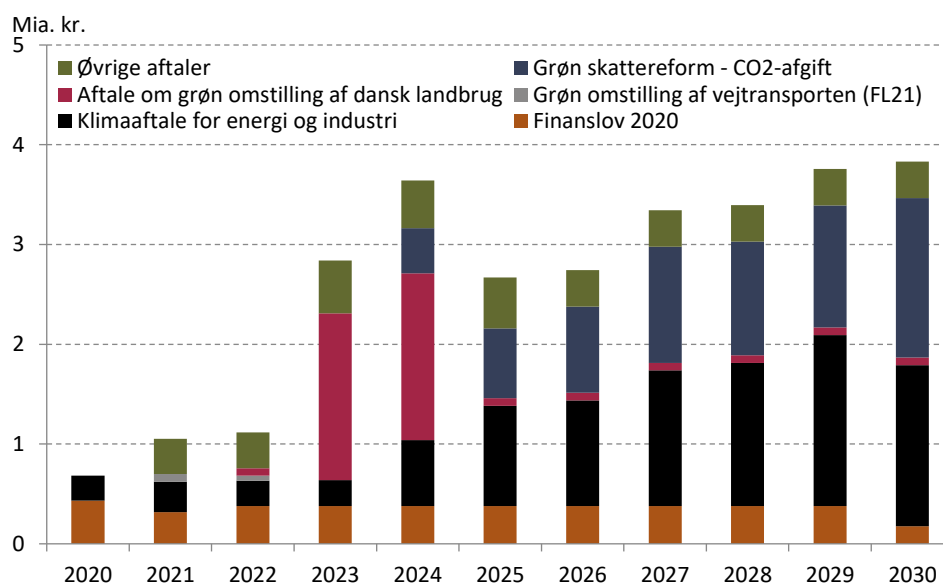
Flere tiltag retter sig mod både erhverv og borgere

Mange tiltag er rettet mod både erhverv og borgere. Fx vil en del lettelser af energiafgifter både tilfalde erhvervsliv og borgere. Kraka har lavet en separat opgørelse af de tiltag, hvis udgifter udelukkende – eller næsten udelukkende – retter sig mod erhvervslivet. Disse udgifter har en årlig udgift på 2,6 mia. kr. årligt fra 2020 til 2030, se figur 3. Da listen ikke indeholder tiltag, der både tilfalder erhverv samt borgere, er der tale om et underkantskøn af, hvor stor en del af udgifterne der tilfalder erhverv.

Mekanisk beregning er ikke udtryk for samfundsøkonomi

Beregningerne er udelukkende en mekanisk beregning af, hvor de offentlige midler i de grønne aftaler er rettet hen. Beregningen siger derfor ikke noget om den samfundsøkonomiske omkostning eller gevinst ved at afholde disse udgifter. Beregningen kan heller ikke bruges som en indikation af, hvem der i sidste ende har fået en gevinst af de offentlige udgifter, da en betydelig del af danske virksomheders vækst tilfalder borgerne som lønmodtagere i form af højere lønninger, som skatteydere i form af højere selskabsskattebetalinger samt som forbrugere i form af bedre eller billigere varer og tjenester. Hertil kommer, at mange af udgifterne – særligt dem, der giver CO₂-reduktioner – kommer med kommer med modkrav i form af afgifter eller regulering, som er forbundet med omkostninger.

Figur 3 Samlede udgifter til erhverv i grønne aftaler 2019-2022

Anm.: Figuren angiver finanspolitiske udgifter rettet mod erhverv ved alle tiltag i grønne aftaler indgået i S-regeringens levetid.
Kilde: Kraka på baggrund af regeringens fremlagte dokumentation i forbindelse med aftalerne samt egne vurderinger.

3. CO₂-reducerende tiltag i de grønne aftaler

Forskellige typer klimatiltag

En del af aftalernes tiltag har til formål direkte at reducere Danmarks CO₂-udledninger. Andre tiltag har til formål at bane vejen for fremtidige CO₂-reduktioner, fx gennem støtte til forskning og udvikling af klimavenlige teknologier. Der er også tiltag, som har til formål at afbøde konsekvenserne af fx CO₂-afgifter. Endeligt er der tiltag, som har andre formål, eller som kan kategoriseres som flere forskellige ting.

Finansiering kan også give CO₂-reduktioner

I visse tilfælde har finansieringstiltag været med til at give CO₂-reduktioner. Det gælder særligt den grønne skattereform fra 2022, som bl.a. indførte en CO₂-afgift på industrien, og en kørselsafgift på lastbiler. Der er dog også en betydelig mængde af finansieringen, som ikke har givet CO₂-reduktioner. Denne finansiering kunne man i mange tilfælde have brugt på andre formål.

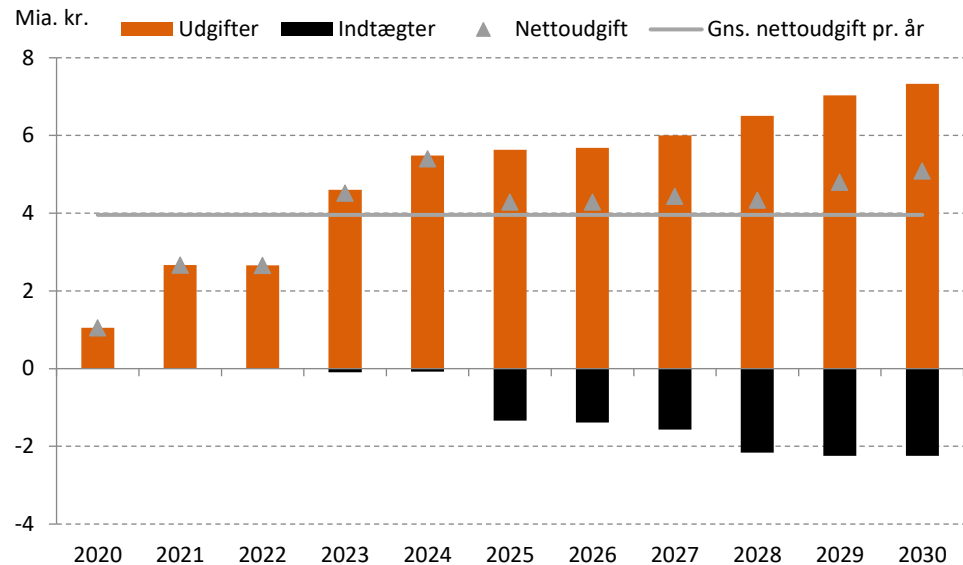
Muligt at reducere CO₂ uden at belaste de off. finanser

CO₂-reduktionerne kunne være opnået uden konsekvenser for de offentlige finanser. Eksempelvis vil en CO₂-afgift give en indtægt frem for en udgift for det offentlige budget. En CO₂-afgift ville derfor have haft helt anderledes fordelingsmæssige konsekvenser end de indgåede aftaler om støtte og tilskud, da en afgift medfører en omkostning for udlederne, frem for en støtte til omstilling.

Nettoudgift til tiltag med effekt i 2030 er 4 mia. kr. om året

figur 4 illustrerer nettoomkostningen for de offentlige finanser ved de gennemførte tiltag i de grønne aftaler, der reducerer CO₂-udledningerne. I forhold til figur 2 er alle tiltag, der er en del af de grønne aftaler, men som ikke giver konkrete CO₂-reduktioner, frasorteret. Samlet har CO₂-reduktionerne i de indgåede aftaler medført en nettoudgift for de offentlige finanser på 4 mia. kr. årligt i perioden 2020 til 2030. Udgifterne er mere beskedne i årene 2020-2022, men stiger herefter. Fra 2025 bidrager CO₂-afgiften på industrien samt kørselsafgiften på lastbiler både med indtægter og med CO₂-reduktioner.

Figur 4 Indtægter og udgifter der vedrører CO₂-reduktion i klimaaftaler 2019-2022

Anm.: Figuren angiver finanspolitiske udgifter og indtægter ved tiltag der giver CO₂-reduktioner i grønne aftaler indgået i S-regeringens levetid.

Kilde: Kraka på baggrund af regeringens fremlagte dokumentation i forbindelse med aftalerne samt egne vurderinger.

Tiltag er sorteret pba. tilgængelig information

Opgørelsen beror på en konkret vurdering af, hvilke tiltag der inkluderes, og hvilke tiltag der udelades. Opgørelsen er i de fleste tilfælde lavet ud fra den tilgængelige information i de indgåede aftaler. Metodebilaget beskriver i flere detaljer, hvilke poster der er inkluderet.

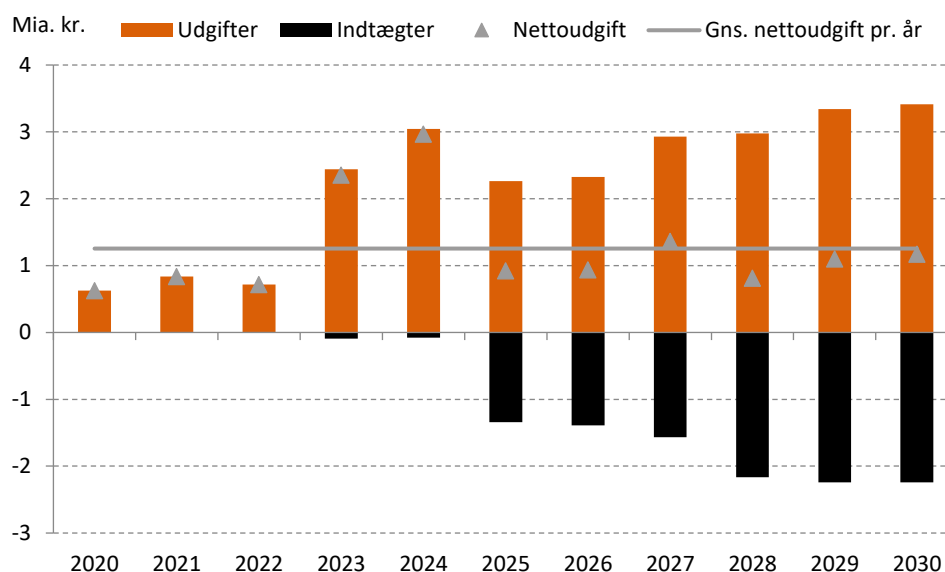
Der er udgifter til både erhvervslivet og borgere

Statens udgifter til CO₂-reduktioner går til både erhvervslivet og borgere. En del tiltag giver kun tilskud eller afgiftslettelser til enten erhvervslivet eller til borgere, mens andre poster dækker over betalinger til begge grupper. figur 5 viser de poster, som kun, eller som i overvejende grad, tilfalder erhvervslivet. De største poster, der er inkluderet i figur 4, men udeladt fra figur 5, er afgiftsomlægning på varme og tiltag til udfasning af olie- og gasfyr fra klimaaftalen for energi og industri, samt omlægning af registreringsafgift, lavere elafgift og CO₂-fortrængningskrav for VE-brændstoffer fra aftalen om grøn omstilling af vejtransporten.

Reduktioner i erhvervslivet koster 1,3 mia. kr. om året

Samlet har erhvervslivets CO₂-reduktioner medført nettoudgifter for de offentlige budgetter på mindst 1,3 mia. kr. om året fra 2020 til 2030. Nettoudgifterne er størst i 2023 og 2024. De høje udgifter i disse år stammer fra landbrugsaftalens midler til udtagning af landbrugsjorder samt en reserve til kollektive virkemidler i landbrugets kvælstofindsats. Fra 2025 og frem stammer en betydelig del af udgifterne fra omstillingsstøtte til industrien aftalt i forbindelse med indførelsen af CO₂-afgiften fra aftalen om grøn skattereform for industrien mv. fra juni 2022.

Figur 5 Indtægter og udgifter der vedrører erhvervslivets CO₂-reduktion i klimaaftaler 2019-2022

Anm.: Figuren angiver finanspolitiske udgifter og indtægter rettet mod erhverv ved tiltag der giver CO₂-reduktioner i grønne aftaler indgået i S-regeringens levetid.

Kilde: Kraka på baggrund af regeringens fremlagte dokumentation i forbindelse med aftalerne samt egne vurderinger.

Opgørelse er lavet ud fra tilgængelig information

Opgørelsen af, hvilke afgifter som er rettet mod erhverv, borgere og det offentlige selv, beror på en række konkrete vurderinger med udgangspunkt i bl.a. aftaleteksterne, ministeriernes faktaark publiceret i forbindelse med aftalerne samt svar på folketingsspørgsmål. Det samme gælder opgørelsen af, hvilke tiltag der har haft en CO₂-reducerende effekt. I visse tilfælde, hvor informationen har været mangelfuld, er der foretaget en individuel vurdering. Opgørelsen er af denne årsag behæftet med en vis usikkerhed. Metodebilaget beskriver i flere detaljer den anvendte opgørelsesmetode og viser også, hvilke tiltag der er talt med.

4. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Klimatiltag har også samfundsøkonomiske effekter

Opgørelsen i det foregående afsnit er udelukkende en opgørelse af statens udgifter ved de udvalgte grønne aftaler. Opgørelsen giver derfor ikke et komplet billede af den omkostning, som den grønne omstilling har kostet borgerne. Fx har aftalen om omstilling af affaldssektoren kun et lille offentligt finansieringsbehov, da en betydelig del af aftalen implementeres vha. ændret regulering af affaldssortering og import af affald. En strammere regulering kan stadig medføre omkostninger for andre aktører end staten. En afgift vil give statskassen en indtægt, men medfører alligevel et samfundsøkonomisk tab i form af et reduceret arbejdsudbud og en forvridding af forbrugsvalget. Disse omkostninger skal medregnes i en samfundsøkonomisk opgørelse, men er altså ikke medregnet i opgørelsen i dette notat.

Vigtigt at medregne gevinster

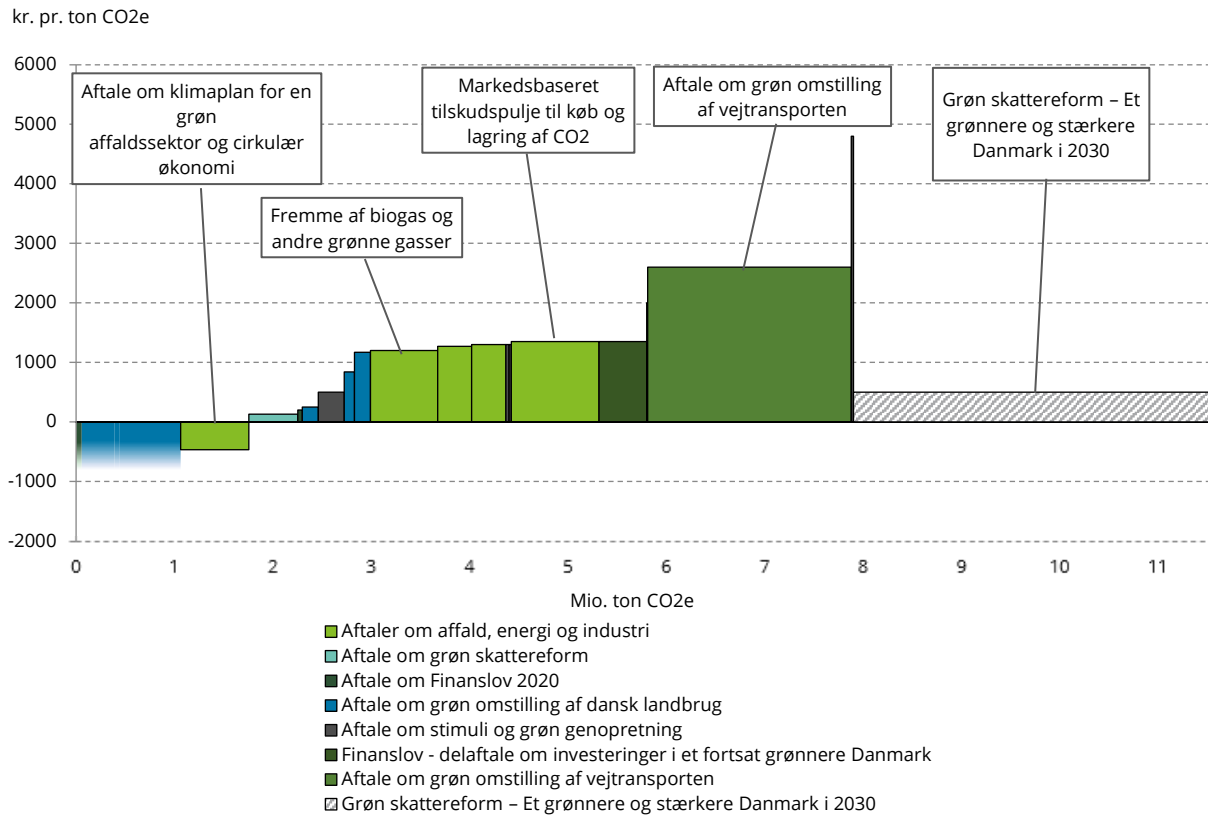
Samtidig indregner opgørelsen ikke gevinster fra den grønne omstilling i form af reducerede udledninger af drivhusgasser samt andre gevinster, fx positive miljøeffekter. Disse gevinster skal også medregnes i en samfundsøkonomisk opgørelse.

Tidligere Kraka-Deloitte-analyse ser på samlet effekt

Kraka og Deloitte har som en del af det fælles Small Great Nation-initiativ i maj 2022 lavet en opgørelse af samfundsøkonomiske omkostninger – målt som skyggepriser – og gevinster – målt som CO₂-reduktioner – ved de indgåede aftaler. Opgørelsen ses i figur 6. Figuren er

ikke opdateret i forbindelse med denne analyse, men giver et indtryk af, hvilke aftaler der har været relativt dyre, samfundsøkonomisk set.

Figur 6 Sammenligning af gennemsnitlige samfundsøkonomiske enhedsomkostninger ved vedtagne klimatiltag 2019 – maj 2022

Anm.: Højden på søjlerne angiver for hvert tiltag den gennemsnitlige skyggepris pr. ton CO₂e, mens bredden angiver, hvor meget udledningerne i 2030 reduceres som følge af tiltaget. For visse tiltag med negative skyggepriser er der ikke beregnet en skyggepris – det er blot konstateret at skyggepriserne er negative. Disse tiltag er indtegnet med farver der fader ud, frem for fuldt optrukne farver. Skyggepriserne er opgjort uden sideeffekter. Det antages, at et eventuelt merprovenu (efter at der er givet tilskud til negative afgifter, CCS, etc.) anvendes til selskabsskattelettelser. Tilsvarende antages det, at et eventuelt mindreprovenu finansieres gennem højere bundskat. Den skraverede søjle angiver Grøn skattereform – Et grønnere og stærkere Danmark i 2030. Skyggeprisen fremgår ikke af udspillet, derfor anvendes i stedet skyggeprisen fra Model 2 fra Ekspertgruppen for en grøn skattereforms rapport. Legends angiver, hvilket initiativ det enkelte tiltag er del af. I nogle tilfælde udgøres et initiativ blot af et enkelt tiltag. De fem delelementer, der reducerer drivhusgasudledningerne mest, er fremhævet. Vi inkluderer finanslovsaftalen indgået i 2019 i listen over reduktioner opnået fra 2020 og frem.

Kilde: Finansministeriet (2020a), Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet (2020a), Skatteministeriet (2021), Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet (2020b), Skatteministeriet (2020), Finansministeriet (2020b). Figuren er gengivelse af figur 3.2 fra Small Great Nation-rapporten "Grønne køer, russisk gas og CO₂ – myter og realiteter".

5. Metodebilag

Disse grønne aftaler er inkluderet

Vi har udvalgt de grønne aftaler ud fra Energistyrelsen opgørelse af aftaler med CO₂-effekter i den seneste Klimastatus- og Fremskrivning (2022). Vi inkluderer følgende aftaler:

- Aftale om finanslov 2020
- Klimaplan for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi 2020
- Klimaftale for energi og industri mv. 2020
- Aftale om fremtiden for olie- og gasindvinding i Nordsøen 2020
- Grøn omstilling af vejtransporten (delaftale til finanslov 2021)
- Stimuli og grøn genopretning (delaftale til finanslov 2021)
- Grøn skattereform (delaftale til finanslov 2021)
- Aftale om grøn omstilling af dansk landbrug 2021
- Investeringer i et fortsat grønnere Danmark (delaftale til finanslov 2022)
- Aftale om grøn skattereform for industri mv. 2022
- Klimaftale om grøn strøm og varme 2022

Andre aftaler reducerer ikke CO₂ og er derfor udeladt

Alle disse aftaler indeholder tiltag, hvor CO₂-reduktionseffekten er opgjort. Der er også indgået andre aftaler, som nogle gange medregnes som grønne aftaler, men som ikke er inkluderet i denne opgørelse, fordi de ikke umiddelbart har en effekt på udledningerne af drivhusgasser. Følgende aftaler er ikke inkluderet af denne årsag:

- Aftale om infrastrukturplan 2035
- En effektiv og fremtidssikret elinfrastruktur til understøttelse af den grønne omstilling og elektrificering
- Aftale om regulering af ladestandermarkedet
- Dansk deltagelse i et "vigtigt projekt af fælles europæisk interesse" (IPCEI) vedr. brint

Grøn boligaftale udeladt

Aftalen "Grøn boligaftale" er også udeladt, selvom den bidrager med en mindre CO₂-reduktion på 0,05 mio. ton i 2030. Det skyldes, at den primære finansiering kommer fra en fremrykning af midler fra Landsbyggefonden, og midlerne derfor ikke umiddelbart kunne have finansieret anden politik. Desuden er det fra landbrugsaftalen kun medregnet de tiltag, som ikke kan henføres til EU's landbrugspolitik, da midlerne til EU's landbrugspolitik kun i begrænset omfang suppleres af statslige midler (de såkaldte søjle 2-initiativer). Vi har foretaget en konkret vurdering af hvert tiltag i de aftaler, vi har inkluderet i analysen, for at afgøre, om tiltaget har en reel effekt på Danmarks udledning af CO₂ i 2030. I de fleste tilfælde er vurderingen baseret på regeringens fremlagte dokumentation, men i visse tilfælde beror kategoriseringen på en konkret vurdering foretaget i forbindelse med udarbejdelsen af analysen.

Tabel viser inkluderede tiltag

I tabel 1 ses en oversigt over alle tiltag i de grønne aftaler. Tabellen viser udgiften i 2025 og 2030 for hvert tiltag, samt hvorvidt vi vurderer, at tiltaget har en reduktionseffekt i 2030 og primært er rettet mod erhvervslivet eller ej.

Tabel 1 Udgiftstiltag i grønne aftaler siden 2019

Mio. kr.	2025	2030	Reduktioner i 2030	Erhvervsrettet udgift	Erhvervsrettet udgift og reduktioner i 2030
Finanslov 2020					
Danmarks Grønne Fremtidsfond	178	178	nej	ja	nej
Udtagning af landbrugsjord	200	-	ja	ja	ja
Skovfond	-	-	ja	ja	ja
Hurtigere sagsbehandlingstid i Nævnenes Hus	-	-	nej	nej	nej
Styrket kapacitet i Klimarådet	-	-	nej	nej	nej
Udlægning af urørt skov	20	-	nej	nej	nej
Forundersøgelser til energigøder	-	-	nej	nej	nej
Styrkelse af grønt diplomati	-	-	nej	nej	nej
Klimabistand	-	-	nej	nej	nej
Grønne busser og taxier	-	-	ja	ja	ja
Cykelpulje	-	-	nej	nej	nej
Elbiler	-	-	ja	nej	nej
Grønne statsobligationer	-	-	nej	nej	nej
Grøn affaldssektor og cirkulær økonomi					
Initiativer, administration, analyser mv.	1	1	ja	nej	nej
Provenumæssige konsekvenser	-	70	nej	nej	nej
Klimaaftale for energi og industri					
Energigøder samt park 2 ved Hesselø	-	-	ja	nej	nej
Nedbringelse af sagsbehandlingstid i klagenævn og landdistriktpuljen	-	-	nej	nej	nej
Tilskudspulje til storskala brintproduktion	-	-	nej	ja	nej
Markedsbaseret tilskudspulje til køb og lagring af CO2	406	815	ja	ja	ja
Grøn strøm til erhverv	325	45	ja	ja	ja
Analyse af fossiludfasing i højtemperaturproduktion	-	-	nej	nej	nej
Fremme af biogas og andre grønne gasser	200	678	ja	ja	ja
Målrettet energieffektiviseringsindsats	27	77	ja	nej	nej
Afgiftsomlægning på varme	830	830	ja	nej	nej
Overskudsvarme	45	45	nej	ja	nej
Tilskud til udfasning af olie- og gasfyr	545	300	ja	nej	nej
Understøttende tiltag vedr. udfasning af olie- og gasfyr	7	7	ja	nej	nej
Afledt afgiftstab ved ændret regulering	58	71	ja	nej	nej
Understøttende tiltag vedr. grøn fjernvarme	-	-	ja	nej	nej
Fremrykning og forøgelse af pulje til grøn transport	30	30	ja	ja	ja
Udvikling af bedriftsregnskaber i landbruget	-	-	nej	nej	nej
Nordsøaftalen					
Finansieringsbehov	90	90	ja	ja	ja
Grøn omstilling af vejtransporten (FL21)					
Omlægning af registreringsafgift samt lav elafgift til og med 2030	1400	1400	ja	nej	nej
CO2 -fortrængingskrav for VE-brændstoffer	300	1000	ja	nej	nej
Håndtering af udestående indeksering af registreringsafgiften	600	400	nej	nej	nej
Øvrige initiativer	-	-			
- Analyser af dobbeltrailere og optimering af vægt- og af dimensionsregulering	-	-	nej	nej	nej
- Pulje til skrottningsordning for dieselbiler	-	-	nej	nej	nej

- Justering af beskatning af fri bil	-	20	nej	nej	nej
- Udviklingsforsøg med roadpricing	-	-	nej	nej	nej
- Delebiler og samkørsel	-	-	nej	nej	nej
- Fremme af infrastruktur til cyklisme	-	-	nej	nej	nej
- Øget deleøkonomisk fradrag for grønne biler	1	5	nej	nej	nej
-Pulje til grøn transport (erhverv)	-	-	ja	ja	ja
-Pulje til grøn transport (øvrige)	10	-	ja	nej	nej
- Cykelpuljer til stat og kommuner	-	-	nej	nej	nej
Stimuli og grøn genopretning (FL21)					
Tilskudspulje til udfasning af olie- og gasfyr	60	-	nej	nej	nej
Pulje til bæredygtigt byggeri	-	-	nej	nej	nej
Fremme CO2-lagring i Nordsøen	-	-	nej	nej	nej
Kystsikring	-	-	nej	nej	nej
Cyklisme	-	-	nej	nej	nej
Tilskudspulje til energirenoveringer	5	-	ja	nej	nej
Pulje til pyrolyse	-	-	nej	ja	nej
Forøgelse af bygningspuljen	25	-	ja	nej	nej
Udtagning af lavbundsjord	-	-	ja	ja	ja
Understøttelse af geotermi	-	-	nej	nej	nej
Aftale om grøn skattereform (FL21)	-	-			nej
Omlægning af energifgifter	-	-	ja		nej
Landbrugsaftalen					
Ny bedriftsmodel	-	-	nej	nej	nej
Bovaer samt stoffet X	-	-	nej	nej	nej
Forskning i gyllehåndtering	-	-	nej	nej	nej
Pyrolyse	-	-	nej	ja	nej
Støtte til ICROFS	-	-	nej	nej	nej
Bioøkonomipanel og proteinstrategi	-	-	nej	nej	nej
Plantefond	75	75	nej	ja	nej
Second opinion	-	-	nej	nej	nej
Ekspertgruppe for lavbund	-	-	nej	nej	nej
Midlertidig reduktion i hugst	-	12	nej	nej	nej
Merbevilling udtag af lavbund	-	-	ja	ja	ja
Reserve til kollektive virkemidler	-	-	ja	ja	ja
Marine virkemidler og vådområder (analyse mv.)	-	-	nej	nej	nej
Øvrige (administration mv.)	190	85	nej	nej	nej
Investeringer i et fortsat grønnere Danmark (FL22)					
Yderligere havvind frem mod 2030	9	-	nej	nej	nej
Energiøen i Nordsøen	15	-	nej	nej	nej
Nyt offentligt-privat partnerskab	7	-	nej	nej	nej
Bedre rammer for VE på land og kystnært	4	-	nej	nej	nej
CO2-fangst mv.	256	256	ja	ja	ja
Drikkevandsfond	25	-	nej	nej	nej
Bedre havmiljø	13	-	nej	nej	nej
Stenrev	-	-	nej	nej	nej
Skovplan	-	-	nej	nej	nej
Klimabistand	-	-	nej	nej	nej
Styrkelse af forbrugerombudsmanden	7	-	nej	nej	nej
Grøn skattereform for industrien					

Omlægning af rumvarmeafgiften	125	200	ja	nej	nej
Lempelse af den alm. elafgift	-	575	nej	nej	nej
Annullering af midlertidig energiafgift	900	-	nej	nej	nej
Reserve til grønt investeringsvindue	-	-	nej	nej	nej
Omstillingsstøtte til virksomheder	250	-	ja	ja	ja
Målrettet støtte til fiskeriet	100	-	ja	ja	ja
Målrettet støtte til gartneriet	50	-	ja	ja	ja
Pulje til fangst og lagring af CO2 (CCS)	-	1100	ja	ja	ja
Grøn efteruddannelse og opkvalificering	100	-	nej	nej	nej
Reserve til afgiftsfritagelse af biogas	100	100	nej	ja	nej
Reserve	200	400	ja	ja	ja
Finansieringsbidrag til Danmark kan mere II	250	-	nej	nej	nej
Pulje til test af havvindmøller	-	-	nej	ja	nej
Administrative omkostninger i Skatteforvaltningen	3	-	nej	nej	nej
Grøn strøm og varme					
Forundersøgelse 6 GW (VE-reserve)	150	-	nej	nej	nej
Udbud af 4 GW havvind	18	-	nej	nej	nej
Diverse havvindsinitiativer	-	-	nej	nej	nej
Statslig engagement i nye energiparker og fremme af VE i hele landet	-	-	nej	nej	nej
Redskabskatalog til understøttelse af VE på land					
- Lempelse af arealbegrænsninger	3	-	nej	nej	nej
- Lokal forankring og hurtigere planlægningsprocesser i kommunerne	39	-	nej	nej	nej
- Udbygning af elnettet og fleksibelt forbrug	9	-	nej	nej	nej
Forsøgsmøller (finansieringsbehov)	-	-	nej	nej	nej
Ny pulje til VE på mindre tilgængelige arealer	10	19	nej	ja	nej
Ny pulje til VE på mindre tilgængelige arealer (administration)	-	-	nej	nej	nej
Placering af park 2 fra EA18	-	-	nej	nej	nej
Videre arbejde med energigøer	138	-	nej	nej	nej
Planlagt nedlukning/konvertering af gasdistributionsnettet	1	-	nej	nej	nej
Styrket rådgivning til forbrugerne	5	-	nej	nej	nej
Ja-tak-ordning	-	-	nej	nej	nej
Forenklet godkendelsesproces for fjernvarmeprojekter	-	-	nej	nej	nej
Analyse af fjernvarmesektorens finansieringsvilkår	-	-	nej	nej	nej
Aftale med KL	6	-	nej	nej	nej
Øget forbrugerbeskyttelse	4	-	nej	nej	nej
Justering af borgerrettede puljer	3	2	nej	nej	nej
Fritagelse for tinglysningsafgift	44	12	nej	nej	nej
Statsgaranterede lån	20	20	nej	nej	nej
Plan for udfasning af gas i fjernvarmen	-	-	nej	nej	nej
Forbud mod nye gasfyrede anlæg i fjernvarmen	-	-	nej	nej	nej
Plan for udfasning af gas i offentlige bygninger	-	-	nej	nej	nej
Regulering af metantab	34	30	ja	nej	nej
Fremrykning af andet biogasudbud	155	-	ja	ja	ja
Ny pulje til VE på mindre tilgængelige arealer (administration)	2	-	nej	nej	nej

Kilde: Kraka på baggrund regeringens fremlagte dokumentation i forbindelse med aftalerne samt egne vurderinger.

Enkelte udgifts- poster er justeret

I de fleste tilfælde er posternes udgifter taget direkte fra aftaleteksterne. Dog er der foretaget enkelte justeringer. Tiltaget "Pulje til grøn transport" fremgår af flere aftaler. Herunder blev den præsenteret både som en del af "Stimuli og grøn genopretning" og "Grøn omlægning af vejtransporten", der begge er delaftaler under Finansloven for 2021. Idet ordlyden af tiltaget og de afsatte midler var identiske i de to delaftaler, har vi lagt til grund, at det kun skal regnes med én gang. "Pulje til grøn transport" indgik også som en del af "Klimaaf tale for energi og industri mv.". Af aftalen om udmøntning af midlerne fremgår det dog, at der kun er tale om 50 mio. kr. i nye midler i forhold til den oprindelige pulje, der blev etableret ifm. Energiaftale 2018. Derfor har vi kun talt de 50 mio. kr. nye midler med i opgørelsen. I aftalen om "Grøn strøm og varme" indgår tiltaget "Forsøgsmøller" med et finansieringsbehov på ca. 160 mio. kr. Det fremgår dog både af teksten og af finansieringstabellen, at der er tale om en omlægning fra driftsstøtte til investeringsstøtte. Derfor har vi ikke talt det med.

Enkelte tiltag giver indtægter

Der er også enkelte tiltag, der giver en finanspolitisk indtægt, der har en effekt på Danmarks forventede udledning af CO₂ i 2030, og en oversigt over disse fremgår af tabel 2.

Tabel 2 Finansieringselementer med vurderet klimaeffekt i 2030

Finansiering (mio. kr.)	2025	2030
Grøn omstilling af vejtransporten		
Kilometerbaseret vejafgift for lastbiler	500	1000
Grøn skattereform (FI21)		
Omlægning af energiafgifter (provenu efter tilbageløb og adfærd)	240	115
Grøn skattereform for industri mv. (2022)		
CO ₂ -afgiften	600	1125

Kilde: Kraka på baggrund af regeringens fremlagte dokumentation i forbindelse med aftalerne samt egne vurderinger.